

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 25/04-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. januára 2004 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. P. P., bytom Ž., zastúpeného advokátkou JUDr. T. P., Ž., vo veci porušenia jeho základných práv podľa čl. 16 ods. 1, čl. 19 ods. 2 a čl. 22 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, ktoré nezabezpečilo bezpečné uloženie prepisov telefonických rozhovorov sťažovateľa získaných použitím informačno-technických prostriedkov v priebehu roku 1999, ako aj neefektívnym vyšetrovaním jeho oznámení o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že bol spáchaný trestný čin, zo 7. mája 2002 a 15. januára 2003, a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosť JUDr. P. P. v časti namietajúcej porušenie základných práv podľa čl. 16 ods. 1, čl. 19 ods. 2 a čl. 22 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, ktoré nezabezpečilo bezpečné uloženie prepisov telefonických rozhovorov sťažovateľa získaných použitím informačno-technických prostriedkov v priebehu roku 1999, o d m i e t a ako podanú oneskorene.

2. Sťažnosť JUDr. P. P. v časti namietajúcej porušenie základných práv podľa čl. 16 ods. 1, čl. 19 ods. 2 a čl. 22 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 8 ods. 1 a 2

Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky neefektívnym vyšetovaním jeho oznámení o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že bol spáchaný trestný čin, zo 7. mája 2002 a 15. januára 2003, o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 22. januára 2004 doručené podanie JUDr. P. P. (ďalej len „sťažovateľ“), bytom Ž., zastúpeného advokátkou JUDr. T. P., Ž., označené ako „Návrh v zmysle čl. 130 ods. 1 písm. f) Ústavy SR na začatie konania v zmysle čl. 127 Ústavy SR“ s pripojenými prílohami. Z jeho obsahu vyplynulo, že sťažnosť sťažovateľa smeruje proti Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo vnútra“), ktoré sa malo dopustiť porušenia jeho základných práv a slobôd podľa čl. 16 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 19 ods. 2 a čl. 22 ods. 2 ústavy a v spojení s čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“). V prvom prípade malo dôjsť k ich porušeniu tým, že ministerstvo vnútra nezabránilo zverejneniu informácií súkromnej povahy, ktoré boli získané v priebehu odposluchu telefónnej stanice sťažovateľa na Okresnom súde v Žiline v priebehu roku 1999 použitím informačno-technických prostriedkov. Sťažovateľ v tejto súvislosti zdôraznil, že „v jeho veci došlo k zverejneniu informácií súkromnej povahy, pričom nemôže byť pochybné, že záznamy operatívnych nahrávok jeho telefonických rozhovorov boli zverené do zodpovednosti štátnych orgánov, pre ktoré z toho vyplynul záväzok poskytnúť týmto záznamom bezpečnú úschovu s cieľom zabezpečiť práva navrhovateľa na rešpektovanie jeho súkromného života“.

K porušeniu jeho označených základných práv malo tiež dôjsť aj postupom orgánov činných v trestnom konaní v konaní o jeho oznámení o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že bol spáchaný trestný čin, a to jeho oznámeniami zo 7. mája 2002 a 15. januára 2003. Na základe postúpeného spisového materiálu z Inšpekčného odboru v Banskej

Bystrici bolo 13. januára 2003 začaté trestné stíhanie vo veci trestného činu neoprávneného nakladania s osobnými údajmi podľa § 178 ods. 1 a 2 Trestného zákona (ČVS: UIS-13/IBA-PO-2003), ktoré po opravnom uznesení zo 6. júna 2003 bolo však 29. septembra 2003 prerušené podľa § 173 ods. 1 písm. f) Trestného poriadku z toho dôvodu, že *„Na podklade zistených skutočností nie je dostatočne odôvodnený záver, že trestný čin spáchala určitá osoba...“*.

Ministerstvo vnútra, Úrad inšpekčnej služby Policajného zboru, Inšpekčný odbor Bratislava, listom ČVS: UIS-13/IBA-PO-2003 zo 7. januára 2004 sťažovateľovi na jeho žiadosť z 10. decembra 2003 oznámilo, *„že doposiaľ sa v predmetnej veci nepodarilo zistiť žiadne nové informácie, ktoré by odôvodňovali v trestnom stíhaní pokračovať“*.

Sťažovateľ ďalej uvádza, že: *„vyvinul dostatočné a maximálne úsilie, aby poskytol kompetentným orgánom všetky jemu dostupné informácie, aby bolo riadne vyšetrené za akých okolností mali novinári prístup k prepisom jeho telefonických rozhovorov.*

Navrhovateľ s poukazom na doterajší stav veci, ktorý žiadnym spôsobom ovplyvniť nemôže, zastáva názor, že nebolo uskutočnené efektívne vyšetrovanie, ktorého cieľom by bolo odhalenie okolností, za ktorých novinári mali prístup k prepisom nahrávok jeho telefonických rozhovorov, a teda nedošlo ani k sankcionovaniu osôb zodpovedných za vzniknuté nedostatky. Podľa názoru navrhovateľa v tomto prípade si príslušný štátny orgán nesplnil svoj záväzok poskytnúť prijateľné a hodnoverné vysvetlenie ako došlo k zverejneniu súkromných rozhovorov navrhovateľa, teda nesplnili svoju povinnosť zabezpečiť právo navrhovateľa na rešpektovanie súkromného života a korešpondencie.“

Na základe uvedeného sťažovateľ požiadal, aby ústavný súd v jeho veci rozhodol nálezom takto:

„Právo priznané JUDr. P. P. čl. 16 ods. 1, 19 ods. 2, 22 ods. 2 Ústavy SR a čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v tom, že Ministerstvo vnútra SR nezabezpečilo bezpečné uloženie prepisov telefonických rozhovorov a následne nevykonalo efektívne vyšetrovanie vo veci zverenia týchto súkromných rozhovorov porušené bolo.

Navrhovateľovi JUDr. P. P. sa priznáva primerané zadostučinenie, ktoré vo výške 1.000.000,- (jedenmilión) Sk vyplatí odporca Ministerstvo vnútra SR v lehote 1 mesiaca od doručenia písomného vyhotovenia nálezu Ústavného súdu SR.

Navrhovateľovi JUDr. P. P. sa priznávajú trovy konania pred Ústavným súdom SR tak ako budú vyčíslené, ktoré vyplatí odporca Ministerstvo vnútra SR v lehote 1 mesiaca od doručenia písomného vyhotovenia nálezu Ústavného súdu SR. “

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, zjavne neopodstatnené návrhy, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Z uvedených hľadísk ústavný súd preskúmal sťažnosť sťažovateľa a po jej predbežnom prerokovaní ju bol nútený odmietnuť z nasledovných dôvodov:

1. V časti namietajúcej porušenie označených základných práv sťažovateľa v dôsledku takého postupu ministerstva vnútra, ktorým „nezabezpečilo bezpečné uloženie

prepisov telefonických rozhovorov“, bola jeho sťažnosť odmietnutá ako podaná oneskorene. Ústavný súd v tejto súvislosti uvádza, že lehota na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nie je časovo neobmedzená, pretože podľa ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde jednou z podmienok na prijatie sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je jej podanie v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, ktorým malo byť spôsobené porušenie základného práva sťažovateľa, pričom zmeškanie tejto lehoty nemožno odpustiť.

Z obsahu sťažnosti, ako aj z pripojených príloh ústavný súd zistil, že k odpočúvaniu telefónnej stanice sťažovateľa malo dôjsť ešte v roku 1999 (od 12. apríla do 12. októbra 1999), avšak o skutočnostiach, že takto získané informácie sa dostali do súkromných rúk, sa sťažovateľ dozvedel už v priebehu roku 2002, o čom svedčia jeho kroky, prostredníctvom ktorých sa snažil vyvodiť právne dôsledky späté s únikom takto získaných informácií. Sťažovateľ už 7. mája 2002 podal oznámenie Krajskej prokuratúre v Žiline o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že bol spáchaný trestný čin. Dňa 14. decembra 2002 sťažovateľ podal ministrovi vnútra sťažnosť na príslušníkov polície služobne zaradených na Prezídiu Policajného zboru za zneužitie informácií získaných pri použití informačno-technických prostriedkov, 15. januára 2003 podal sťažovateľ Okresnej prokuratúre v Žiline písomné oznámenie o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že bol spáchaný trestný čin. Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľ sa už v priebehu roku 2002 dozvedel o zásahu (postupe) ministerstva vnútra, ktoré nezabezpečilo dostatočnú ochranu prepisov nahrávok jeho telefonických rozhovorov z roku 1999, čím malo porušiť ním označené základné práva. Napriek tejto skutočnosti sa však na ústavný súd neobrátil v dvojmesačnej lehote odo „dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť“, ale až sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 22. januára 2004, t. j. po uplynutí zákonnej dvojmesačnej lehoty stanovenej na podanie sťažnosti. Z tohto dôvodu ju bolo potrebné v časti namietajúcej porušenie označených základných práv podľa čl. 16 ods. 1, čl. 19 ods. 2 a čl. 22 ods. 2 ústavy v spojení s čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru postupom ministerstva vnútra, ktoré nezabezpečilo bezpečné uloženie prepisov telefonických rozhovorov, odmietnuť ako podanú oneskorene.

2. Sťažovateľ tiež namietal porušenie označených základných práv a slobôd podľa čl. 16 ods. 1, čl. 19 ods. 2 a čl. 22 ods. 2 ústavy v spojení s čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru postupom ministerstva vnútra, ktoré „nevykonalo efektívne vyšetovanie vo veci zverejnenia týchto súkromných rozhovorov“.

V tejto časti ústavný súd odmietol jeho sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú. Pri posudzovaní tejto časti sťažnosti ústavný súd vychádzal predovšetkým z toho, že v súlade s čl. 127 ústavy môžu byť predmetom konania o ústavnej sťažnosti „základné práva alebo slobody alebo ľudské práva a slobody vyplývajúce z medzinárodnej zmluvy“. Judikatúra ústavného súdu však potvrdzuje, že „Právo fyzickej osoby na začatie trestného konania... na základe podaného trestného oznámenia nepatrí medzi základné práva alebo slobody podľa druhej hlavy ústavy a ani ho nemožno odvodiť z niektorého zo základných práv alebo slobôd“ (II. ÚS 42/00, I. ÚS 76/03). V okolnostiach prípadu ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ namietal porušenie svojich základných práv podľa ústavy a medzinárodného dohovoru postupom orgánu štátu spočívajúcim v nedostatočne efektívnom vyšetrení jeho oznámení, ktoré vyústilo do prerušenia trestného stíhania podľa § 173 ods. 1 písm. f) Trestného poriadku. Keďže súčasťou označených základných práv nie je povinnosť orgánu štátu uskutočniť trestné konanie bez ohľadu na výsledky prípravného trestného konania, bolo potrebné sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. januára 2004